

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВННІЕ ЗУНУ

Борис ПОГРІЩУК

« » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з науково-педагогічної роботи ЗУНУ

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«Економіка та управління торговим підприємством»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність – 076 Підприємництво та торгівля

Освітньо-професійна програма – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Кафедра економіки, обліку та оподаткування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Іспит (сем.)
Денна	I	I	30	15	5	4	96	150	Іспит, 1
Заочна	I	I	8	4	–	–	138	150	Іспит, 1

Вінниця – ВННІЕ ЗУНУ – 2023

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ТОРГОВИМ ПІДПРИЄМСТВОМ»

1. Опис дисципліни «Економіка та управління торговим підприємством»

Дисципліна «Економіка та управління торговим підприємством»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Дисципліна обов'язкової компоненти ОП
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 1</i> <i>Заочна – 1</i>
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо-професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	Лекції: <i>Денна – 30</i> <i>Заочна – 8</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15</i> <i>Заочна – 4</i>
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота, в тому числі дуальна освіта: <i>Денна – 96</i> <i>Заочна – 138</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 5;</i> <i>Тренінг -4</i>
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 3		Види підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Економіка та управління торговим підприємством»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Економіка та управління торговим підприємством» належить до блоку обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки магістрів зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Оволодіння дисципліною повинно виробити навички застосування технологій управління торгово-технологічними процесами торгових підприємств, ефективного використання їх ресурсного забезпечення, аналізу та оцінки результатів діяльності, а також формування уміння використовувати й адаптувати отримані знання до конкретних виробничих ситуацій.

Метою дисципліни є сформування теоретичних знань і практичних навичок щодо прийняття обґрунтованих управлінських рішень, виконання комплексних економічних розрахунків для забезпечення ефективного функціонування торгових підприємств різних форм власності та розмірів.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- довести до студентів розуміння сутності торгового підприємства, його мети, особливостей та принципів функціонування;
- ознайомити студентів з різноманітними формами торговельної діяльності, їх особливостями та доцільністю використання;
- визначити роль, теоретичні засади та практичні особливості управління торговим підприємством;
- навчити студентів правильно застосовувати методичний інструментарій аналізу та управління діяльністю торгових підприємств, а саме використовувати методики розрахунку показників оцінки ефективності використання матеріальних, нематеріальних, трудових, фінансових ресурсів торгових підприємств, обсягів товарообороту та вирішення інших прикладних економічних задач;
- навчити студентів використовувати у практичній діяльності засоби захисту та ефективного використання інтелектуальної власності у сфері торгівлі;
- виховати здатність до творчого пошуку у напрямку удосконалення управління торговими підприємствами.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

Здатність управляти діяльністю у сфері підприємництва і торгівлі із застосуванням нових організаційних форм.

Здатність організувати та адаптувати діяльність у підприємстві та торгівлі з дотриманням.

2.4. Передумовами для вивчення дисципліни.

Засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування за спеціальністю (додаткового вступного фахового випробування за спеціальністю).

2.5. Результати навчання:

Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

Вміти управляти діяльністю у сфері підприємництва і торгівлі із застосуванням нових організаційних форм.

Організувати та адаптувати діяльність підприємницьких і торговельних структур з дотриманням нормативно-правових вимог у сфері інтелектуальної власності.

3

3.1. Завдання лекційних занять:

Мета лекційних занять полягає в доведенні до студентів та засвоєнні ними важливішої інформації щодо теоретичних та прикладних аспектів економіки та управління торговим підприємством.

- ознайомлення студентів відповідно до програми та робочого плану з основними питаннями, які стосуються економіки та управління торговим підприємством в умовах конкурентного середовища, управління його ресурсами, результатами діяльності; нормативно-правовим підґрунтям функціонування торгових підприємств різних видів діяльності;

- формування у студентів цілісної системи теоретичних та практичних знань з курсу «Економіка та управління торговим підприємством».

3.2. Завдання проведення практичних занять:

Метою проведення практичних занять є формування у студентів умінь щодо отримання прогнозованих результатів функціонування торгових підприємств шляхом оптимізації використання ресурсів торгових підприємств, практичних навичок у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень в умовах ринкової економіки.

Завданнями проведення практичних занять є:

- поглиблене засвоєння та закріплення теоретичних знань, отриманих на лекційних заняттях та самостійно;

- практичне використання методики розрахунку показників оцінки ефективності використання матеріальних, нематеріальних, трудових, фінансових ресурсів торгових підприємств, обсягів товарообороту та вирішення інших прикладних економічних задач;

- опанування студентами навичками самостійного обґрунтування та ухвалення управлінських рішень щодо забезпечення ефективного функціонування торгових підприємств.

3. Програма навчальної дисципліни «Економіка та управління торговим підприємством»

Змістовий модуль I. Торгове підприємство як об'єкт управління

ТЕМА 1. Підприємство як суб'єкт торговельної діяльності та об'єкт управління

Поняття підприємства. Господарський Кодекс України про підприємства. Торгове підприємство, його ознаки.

Мета функціонування підприємства на ринку. Класифікація цілей торгового підприємства. Завдання торгового підприємства. Функції та напрямки діяльності торгового підприємства.

Види торгових підприємств. Середовище функціонування підприємств торгівлі. Внутрішнє середовище торгового підприємства. Основні чинники внутрішнього середовища торгового підприємства. Зовнішнє середовище функціонування торгового підприємства, характеристика його основних елементів.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Білоцерківський О.Б. Сучасний стан і тенденції розвитку торговельної галузі України. *Держава та регіони. Сер.: Економіка та підприємництво*. 2020. № 3 (114), ч. 2. С.123-128.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
4. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокугская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
5. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-153>
6. Кравченко М.С. Аналіз сучасного стану розвитку торговельної галузі України. *Приазовський державний технічний університет*. 2016. № 31. С.139-145. URL: <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/12517/17.pdf?sequence=1>
7. Марцин В.С. Економіка торгівлі: підручник. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Знання, 2008. 603 с.

ТЕМА 2. Оптові та роздрібні торгові підприємства, особливості їх функціонування

Сутність, роль і значення оптової торгівлі. Функції оптової торгівлі. Види оптової торгівлі. Форми оптового продажу товарів. Особливості функціонування оптових торгових підприємств.

Класифікація підприємств оптової торгівлі. Оптові підрозділи підприємств-виробників. Незалежні оптові посередники. Оптовики з повним циклом обслуговування. Оптовики з обмеженим циклом обслуговування. Продаж товарів через залежних оптових посередників.

Сутність роздрібною торгівлі, її ознаки. Функції та форми роздрібною торгівлі.

Магазинні форми роздрібною торгівлі, їх характеристика. Типи магазинів.

Характеристика позамагазинних форм роздрібною торгівлі. Особливості мережевого маркетингу, посилкової. Електронна торгівля, її форми. Чинники впливу на розвиток електронної торгівлі. Особливості електронної торгівлі.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.

2. Балабан М.П., Балабан П.Ю. Оптова торгівля України: етапи та тенденції розвитку в економіці ринкового типу. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2016. № 4(76). С.28-34.
3. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
4. Білоцерківський О.Б. Сучасний стан і тенденції розвитку торговельної галузі України. *Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво*. 2020. № 3 (114), ч. 2. С.123-128.
5. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
6. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
7. Електронна комерція в Україні 2016: цифри і факти. URL: <https://webexpert.com.ua/ua/elektronna-komertsiya-v-ukrayini-20168>.
8. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-153>
9. Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 № 675-VIII {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1977-VIII від 23.03.2017, ВВР, 2017, №20, ст.240. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/675-19>
10. Закон України «Про захист прав споживачів». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
11. Кравченко М.С. Аналіз сучасного стану розвитку торговельної галузі України. *Приазовський державний технічний університет*. 2016. № 31. С.139-145. URL: <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/12517/17.pdf?sequence=1>
12. Міценко Н.Г. Засади регулювання діяльності підприємств оптової торгівлі. *Наукові записки*. Львів, 2011. Вип. 3 (36). С. 94-100.
13. Національний стандарт України. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять. ДСТУ 4303:2004. URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>
14. Пиріг С.О., Іщук Л.І., Ніколаєва А.М. Аналіз сучасного стану розвитку роздрібною торгівлі України. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2019. Вип. 16(61). С.95-104. URL: <http://oblik-i-finansy.lutsk-ntu.com.ua/index.php/ekonomichni-nauky-oblik-i-finan/article/view/47/43>
15. Ровенська В.В., Буркацький Ю.Ю. Аналіз сучасного стану розвитку торговельної галузі України. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 2(56). С.145-150.

ТЕМА 3. Біржова торгівля: організація та управління

Біржова торгівля як особлива форма оптової торгівлі. Регулювання біржової торгівлі, його мета. Правове і нормативне забезпечення регулювання біржової торгівлі. Форми державного регулювання біржового ринку.

Поняття біржі. Характеристика біржової торгівлі. Види бірж. Товарні біржі, їх особливості та головна мета функціонування. Класифікація товарних бірж. Функції товарних бірж.

Біржовий товар, його характерні риси та особливості. Біржовий курс.

Організація біржових торгів на товарній біржі. Електронна торгова система, її призначення та функції. Порядок організації та проведення біржових торгів. Правила товарної біржі. Спот-угоди. Контроль за дотриманням правил товарної біржі.

Фондові біржі, їх сутність та особливості діяльності. Функції фондової біржі.

Література

1. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
2. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-153>
3. Коваль О. М. Деякі особливості правового регулювання біржової торгівлі в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція*. 2016. Вип. 19. С. 78-79.
4. Кухарець В. В., Булуй О. Г., Левківська Л. М. Тенденції розвитку біржового ринку в умовах глобалізації світової економіки. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8795>
5. Офіційний сайт Національної комісії з Цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://pfts.ua/stock-exchange-pfts/historypfts>
6. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
7. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23.02.2006р. № 3480-IV (в редакції Закону від 19.06.2020 р. № 738-IX) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
8. Про товарні біржі : Закон України від 10.12.1991 р. №1957-XII (в редакції Закону від 19.06.2020 р. № 738-IX). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12>

ТЕМА 4. Теоретичні засади управління торговим підприємством

Управління торговим підприємством, його сутність, мета і завдання. Принципи управління торговим підприємством. Господарський Кодекс України

про управління підприємствами. Функції управління торговим підприємством. Інструменти управління, їх характеристика. Риси сучасного управління.

Методи управління: економічні, адміністративно-правові та соціально-психологічні. Характеристика методів управління торговим підприємством та сфера їх застосування. Концепції управління торговим підприємством.

Література:

1. Бондарчук Л.В., Попеляр А.В. Сучасні технології управління. URL: <http://intkonf.org/bondarchuk-lv-popelyar-av-suchasni-tehnologiyi-upravlinnya>.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Гребешкова О.М. Моделі й управлінські технології розвитку економічної організації: системний підхід. Кенеді Д. Безжальний менеджмент. Управління людьми і прибутком. Перекл. з англ. Т.Мухамедшина. К.: Фабула. 2019. 304 с.
4. Лозовский О.М., Кузьмінська О.О. Особливості управління підприємством в сучасних ринкових умовах господарювання. *Молодий вчений. Економічні науки*. 2014. №4. С.77-79.
5. Мальська М., Білоус С. Менеджмент організацій: навч. посіб. К.: SBA-print. 2019. 190 с.
6. Моргулець О.Б. Менеджмент у сфері послуг. К.: ЦНЛ. 2019. 384 с.
7. Назарчук Т., Косіюк О. Менеджмент організацій. К.: ЦНЛ. 2018. 560 с.
8. Сахно Є.Ю., Дорош М.С., Ребенко А.В. Менеджмент сервісу: теорія та практика. К.: ЦНЛ. 2019. 328 с.
9. Парій О.М. Організаційна культура як важлива складова системи управління підприємствами. *Інноваційна економіка*. 2018. №3-4 (74). С. 66-74.
10. Пекар В. Різноманітний менеджмент. 2-ге вид., доп. К.: Фоліо. 2019. 192 с.

ТЕМА 5. Формування та управління асортиментом торгового підприємства

Поняття товарного асортименту, його властивості. Асортимент товарної групи і асортимент торговельно-підприємства. Товарна номенклатура. Принципи формування асортименту. Чинники впливу на формування асортименту товарів торговельно-підприємств: загальні та специфічні.

Класифікація асортименту товарів. Товарні групи і підгрупи. Показники характеристики асортименту торговельно-підприємств. Товарний артикул.

Управління асортиментом торговельно-підприємства. Асортиментна політика. ABC – аналіз в оцінці торговельно-підприємства. Напрямок перегляду асортименту. Категорійний менеджмент.

Особливості формування асортименту оптових і роздрібних торговельно-підприємств. Важливіші принципи формування асортименту роздрібного торговельно-підприємства. Процес формування асортименту в оптових торговельно-підприємствах.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельно-обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Апопій В.В. Організація торгівлі. К.: ЦУЛ, 2009. URL: <http://pidruchniki.com.ua/12601206/marketing>
3. Асортимент: стратегія і тактика. URL: http://www.usconsult.ru/b_020.html.
4. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
5. Данило С.І. Ефективність інновацій в роздрібній торгівлі. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2019. Вип. 3(137). С. 50-53. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20193\(137\)/sep20193\(137\)_050_DanyloSI.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20193(137)/sep20193(137)_050_DanyloSI.pdf)
6. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
7. Мокляк М.В., Сафонов М.С., Максименко Є.М. Аналіз методів формування асортиментної політики торговельно-підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип.27. С.204-209. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/27_2019_ukr/33.pdf
8. Павлова М.Б. Управління асортиментом товарів в роздрібних мережах крупноформатних підприємств торгівлі. Дисерт. на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук. Львів: ЛТЕУ, 2018. 247 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozdily/Aspirantura/Rady/Spec_vchena_rada/Dysertacii/2018_07/Pavlova_Disert.pdf
9. Стратегія і тактика управління асортиментом. URL: <http://www.astrabc.net/content/strategiya-i-taktika-upravleniya-assortimentom>.

ТЕМА 6. Товарооборот торгового підприємства

Товарооборот як економічна категорія та показник діяльності, його сутність.

Економічна сутність роздрібного товарообороту, його місце у формуванні та розвитку ринкових відносин. Роздрібний товарооборот як макроекономічний показник.

Класифікація товарообороту роздрібних торгових підприємств. Товарооборот роздрібною торгівлі, товарооборот ресторанного господарства.

Показники роздрібного товарообороту, їх взаємозв'язок. Оптовий товарооборот, його суть, функції та особливості.

Сутність управління товарооборотом торгового підприємства, його основні завдання і засади. Об'єкти та суб'єкти управління. Етапи управління товарооборотом торгового підприємства. Аналіз обсягу і структури товарообороту підприємства.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
4. Білоцерківський О.Б. Сучасний стан і тенденції розвитку торговельної галузі України. *Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво*. 2020. № 3 (114), ч. 2. С.123-128.
5. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
6. Національний стандарт України. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять. ДСТУ 4303:2004. URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>
7. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
8. Пиріг С.О., Іщук Л.І., Ніколаєва А.М. Аналіз сучасного стану розвитку роздрібною торгівлі України. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2019. Вип. 16(61). С.95-104. URL: <http://oblik-i-finansy.lutsk-ntu.com.ua/index.php/ekonomichni-nauky-oblik-i-finan/article/view/47/43>
9. Ровенська В.В., Буркацький Ю.Ю. Аналіз сучасного стану розвитку торгівельної галузі України. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 2(56). С.145-150.

ТЕМА 7. Товарні запаси торгового підприємства

Поняття товарних запасів у торгівлі. Форми товарних запасів. Класифікація товарних запасів за різними ознаками. Показники характеристики стану товарних запасів: абсолютні та відносні. Чинники впливу на формування товарних запасів торгових підприємств: зовнішні та внутрішні.

Аналіз товарних запасів торгового підприємства. Нормування товарних запасів. Методи нормування товарних запасів. Розрахунок нормативів товарних запасів.

Управління товарними запасами торгового підприємства. Етапи стратегічного і поточного планування товарних запасів.

Література:

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. С.165-206.
4. Бровко О.Т. Економічна сутність товарних запасів та їх місце в системі управління товарними потоками підприємств торгівлі. *Економіка підприємства: зб. наук.праць ЧТЕІ КНТЕУ*. Чернівці: Вид-во ЧТЕІ, 2009. № 2. С. 95-104.
5. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
6. Міценко Н.Г., Миколів Н.Б. Проблеми управління товарними запасами торговельних підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць*. Львів: РВВ НЛТУ України. 2011. Вип. 21.3. С. 313-317.

7. Мішук І.П., Рижкова О.В. Формування ефективної політики управління товарними запасами торговельного підприємства. *Вісник НЛТУ України*. 2012. Вип.22. С.297-301.
8. Олініченко К.С. Товарні запаси в роздрібних торговельних підприємствах. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64.exe?...2...PDF/...pdf
9. Олініченко К.С. Товарні запаси в роздрібних торговельних підприємствах. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64.exe?...2...PDF/...pdf

ТЕМА 8. Товарне забезпеченням торгового підприємства

Поняття і сутність товарного забезпечення торгового підприємства. Групи чинників впливу на товарне забезпечення торгового підприємства.

Закупівельна діяльність, її завдання. Завдання закупівельної діяльності стосовно продукту, часу, місця та витрат. Ймовірні помилки в організації закупівель.

Джерела, форми і методи закупівель, їх характеристика.

Управління закупівлями. Вибір постачальника. Основні та допоміжні критерії вибору постачальника. *ABC*-аналіз та *VEN*-аналіз у виборі постачальника.

Планування товарного забезпечення, його етапи. Оптимальний розмір партії надходження товарів. Формула Уілсона. Показники ефективності укладених з постачальниками угод.

Література:

1. Апопій В.В., Мішук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Головні особливості оптових закупівель. 16.06.2018. URL: <https://fractus.com.ua/uk/blog/korysni-statti/prodazhi/golovni-osoblivosti-optovih-zakupivel/>
3. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
4. Ільченко Н.Б. Оптимізація бізнес-процесів на підприємстві оптової торгівлі. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Вип. 6. Ч. 2. 2014. С.170-174.
5. Кушнір О.К., Чаплінський В.Р. Планування гуртових закупівель товарів у закордонних фірм. *Молодий вчений*. 2017. №11(51). С.1214-1217. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/11/292.pdf>
6. Марцин В.С. Економіка торгівлі: підручник. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Знання, 2008. 603 с.
7. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Мішук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
8. Харольд Е., Ліедерс М. Управление снабжением и запасами. Логистика. Пер. с англ. СПб.: ООО Полигон, 2009. 768 с.

Змістовий модуль II. Ресурсне забезпечення функціонування торгового підприємства

ТЕМА 9. Персонал торгового підприємства та його мотивація

Поняття і склад персоналу торгового підприємства. Класифікація персоналу за різними ознаками. Структура персоналу торгового підприємства.

Кількісна характеристика персоналу торгового підприємства. Розрахунок потреби в працівниках торгового підприємства. Методи планування чисельності працівників торгового підприємства.

Продуктивність праці працівників торгового підприємства. Рівень продуктивності праці. Результати і затрати праці. Виробіток як показник оцінки продуктивності праці торгових працівників, його переваги і недоліки. Методи вимірювання виробітку.

Управління персоналом торгового підприємства. Особливості персоналу як ресурсу торгового підприємства. Система управління персоналом, її функції. Методи управління персоналом. Набір, підготовка і перепідготовка кадрів.

Джерела набору персоналу: внутрішні та зовнішні. Конкурсно-контрактна форма найму працівників. Показники руху кадрів на підприємстві.

Мотивація працівників, її моделі. Вимоги до мотивації персоналу. Методи мотивації.

Оплата праці. Зміст та функції заробітної плати. Принципи організації оплати праці. Види заробітної плати. Мінімальна заробітна плата.

Тарифна система, її елементи. Форми оплати праці працівників торгового підприємства. Погодинна і відрядна форми оплати праці, їх системи. Безтарифна система оплати праці. Контрактна система оплати праці. Система участі в прибутках.

Література

1. Апопій В.В., Мішук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Балабанова Л., Сардак О. Управління персоналом: підручник. К.: ЦНЛ, 2019. 468 с.
3. Баджи М.Д., Дюпіра І.А., Однолюк В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
4. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво. 2016. 378 с.
5. Гуцафель В.В. Ефективне використання трудових ресурсів в умовах соціально-економічної кризи. *Економічні* Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
6. Дейнека А.В. Управління персоналом організації. 2020. 287 с.
7. Закон України «Про оплату праці» (1995, останні поправки 15.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Марцин В.С. Економіка торгівлі: підручник. 2-ге вид., випр. і доп. К.: Знання, 2008. 603 с.
9. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003-2010 (останні зміни 18.08.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
10. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Мішук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
11. Солнцева Н.В., О.С.Надворний Особливості системи управління персоналом на торговельних підприємствах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. № 40. С.245-248.
12. Управління конкурентоспроможністю персоналу, робіт та послуг: теорія, методологія, практика: колективна монографія. К.: Університетська книга, 2020. 231 с.
13. Хачатрян В.В., Кріт І.О. Трудові ресурси торговельного підприємства в умовах економічної кризи. URL:[http://intkonf.org/hachatryan-vv-krit-io-trudovi-resursi-torgovelnogo-pidприємства-v-umovah-](http://intkonf.org/hachatryan-vv-krit-io-trudovi-resursi-torgovelnogo-pidприємства-v-umovah)

ТЕМА 10. Необоротні активи торгового підприємства

Поняття активів торгового підприємства. Групи активів. Сутність і склад необоротних активів торгового підприємства.

Основні засоби торгового підприємства, їх зміст і класифікація. Структура основних засобів торгового підприємства. Галузеві особливості формування і чинники впливу на структуру основних засобів у торгівлі.

Облік і оцінка основних засобів торгового підприємства. Види та показники зношування основних засобів. Чинники впливу на зношування основних засобів.

Амортизація основних засобів торгового підприємства. Методи і порядок нарахування амортизації основних засобів.

Показники відтворення основних засобів торгових підприємств. Показники ефективності використання основних засобів торгових підприємств. Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів торгового підприємства.

Поняття і види нематеріальних ресурсів. Інтелектуальна власність та її роль у формуванні нематеріальних ресурсів торгових підприємств. Умови виникнення та риси нематеріальних ресурсів. Класифікація нематеріальних ресурсів. Об'єкти промислової власності. Об'єкти авторського і суміжних прав. Товарні знаки.

Фірмові найменування. Зазначення походження товарів. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.

Нематеріальні активи торгового підприємства, їх склад. Управління нематеріальними активами торгового підприємства, його мета. Суб'єкти та об'єкти управління нематеріальними активами торгового підприємства. Основи правового захисту інтелектуальної власності у сфері торгівлі.

Ліцензії. Ліцензування. Види розрахунків за ліцензії. Патентування, його об'єкти. Оцінка нематеріальних активів. Підходи до визначення вартості нематеріальних активів. Амортизація нематеріальних активів та її методи.

Література

1. Апопій В.В., Мішук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
4. Гребешкова О.М., Мельник О.В. Базові положення стратегічного управління нематеріальними активами підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.* 2008. № 6. Т.2 (122). С.132-135.
5. Дуда С.Т., Якимів О.М. Теоретичні аспекти оцінювання ефективності використання основних фондів торговельних підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України.* 2013. Вип.23.1. С.263-268: URL: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2..
6. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
10. Мокрова Л.П. Методики и технологии управления нематериальными активами. Эффективное антикризисное управление: URL: http://www.e-c-m.ru/magazine/67/eau_67_99.htm
11. Податковий кодекс України.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
12. Пошеннова К.С., В.О.Матросова. Управління розвитком нематеріальних активів підприємства. URL: www.kpi.kharkov.ua/archive/.../8Poshen.pdf
13. Тарасюк Д.С. Проблеми та перспективи стратегічного управління нематеріальними активами. URL: <http://libfor.com/index.php?newsid=13>.
14. Череп А.В., Клименко А.А. Ефективність використання основних фондів підприємства. URL: http://5osvita.at.ua/_ld/0/32-.pdf
15. Ясишена В.В. Принципи облікової політики нематеріальних активів. *Інноваційна економіка.* 2019. №3-4 (79). С. 156-162. URL: <file:///C:/Users/irabo/AppData/Local/Temp/57-113-1-SM.pdf>

ТЕМА 11. Оборотні активи торгового підприємства

Поняття оборотних активів торгового підприємства, їх роль у забезпеченні ефективності торгово-технологічних процесів. Групи оборотних активів торгового підприємства, їх склад. Структура оборотних активів торгового підприємства. Чинники впливу на обсяг оборотних активів торгового підприємства. Джерела формування оборотних активів торгового підприємства: внутрішні та зовнішні. Власний капітал і внутрішні резерви. Позиковий капітал торгового підприємства.

Кругообіг оборотних активів торгового підприємства, його особливості.

Управління оборотними активами торгового підприємства, його складові. Нормування оборотних активів. Нормовані та ненормовані оборотні активи.

Показники оборотності оборотних активів торгового підприємства. Оцінка економічної ефективності від прискорення оборотності оборотних активів торгового підприємства. Напрямки прискорення оборотності оборотних активів торгового підприємства.

Література

1. Апопій В.В., Мішук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.

- Блонська В.І., Толопка Н.І. Вдосконалення системи управління оборотними коштами торговельного підприємства. *Наука й економіка / Науково-теоретичний журнал ХЕУ*. Вип. 3(19). Хмельницький: ХЕУ, 2010. С.122-130.
- Власова Н.О. Чорна М.В., Михайлова О.В. Чинники формування оборотних активів підприємств роздрібною торгівлі. *Економіка та управління підприємствами*. 2012. С. 156-163. URL: file:///C:/Users/irabo/AppData/Local/Temp/ape_2012_8_21.pdf
- Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
- Маринич І.А., Козуб Т.Т. Підходи до формування ефективної системи управління оборотними коштами торговельного підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. № 20.15. С.224-227.
- Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Мішук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
- Толопка Н.Б. Особливості формування оборотних коштів торговельного підприємства в умовах їх дефіциту. URL: <http://intkonf.org/tolopka-nb-osoblivosti-formuvannya-oborotnih-koshtiv-torgovelnogo-pidpriemstva-v-umovah-yih-defitsitu/>

Змістовий модуль III. Результати діяльності торгового підприємства

ТЕМА 12. Поточні витрати торгового підприємства

Витрати підприємства. Витрати звичайної діяльності. Економічна природа поточних витрат торгового підприємства. Склад поточних витрат торгового підприємства. Класифікація поточних витрат торгового підприємства. Групи витрат торгового підприємства. Елементи і статті витрат торгового підприємства.

Чинники впливу на розмір і склад поточних витрат торгового підприємства.

Показники характеристики поточних витрат торгового підприємства.

Абсолютні та відносні показники поточних витрат.

Управління поточними витратами торгового підприємства, його мета і зміст. Середні витрати. Граничні витрати. Оптимальні витрати. Рівень та якість торговельного обслуговування та їх вплив на витрати торгового підприємства.

Література

- Бойчик І.М., Собко О.М., Спак Г.І. Рівень та якість торговельного обслуговування: сутність та співвідношення понять. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4. С.118-123
- Гаврилук С.П., Міска В.Г. Економічні передумови управління поточними витратами в підприємствах ресторанного господарства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. №19. С.33-40.
- Данилко В., Кушніренко О.М., Марченко К.С. Управління витратами: навч. посіб. К.: Каравела, 2012. 216 с.
- Дуляба Н.І. Класифікація поточних витрат торговельного підприємства. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2013. Вип.1. С.10-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2013_1_3.
- Економіка торговельного підприємства: навч. посіб. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Чернівці, 2020. 192 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3444/Ekonomika-torhovelnogo-pidpriemstva.pdf>
- Мірошніченко О.В., Попович А.О. Проблеми та перспективи обліку торговельної діяльності. *Молодий вчений*. 2018. №10(62). С.360-364. URL: <http://molodyvchenu.in.ua/files/journal/2018/10/86.pdf>
- Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України №145 від 22.05.2002 (ост. редакція 02.03.2010) «Про затвердження Методичних рекомендацій з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02#Text>
- Подмешальська Ю.В., Степаненко В.А. Облік витрат на збут. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. №24. С.31-35. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2018/7.pdf

ТЕМА 13. Ціни та ціноутворення в торгівлі

Поняття ціни. Функції цін. Види цін, їх характеристика.

Формування оптових і роздрібних цін. Елементи ціни. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Відпускна ціна оптового торгового підприємства. Роздрібна ціна.

Ціноутворення. Методи ціноутворення. Підходи до ціноутворення залежно від мети функціонування торгового підприємства на ринку. Об'єктивні та суб'єктивні методи ціноутворення. Диференціація цін. Цінові знижки. Державне регулювання ціноутворення.

Цінова політика торгового підприємства, принципи її розробки. Специфічні особливості цінової політики торгового підприємства.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
4. Економіка торговельного підприємства: навч. посіб. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Чернівці, 2020. 192 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3444/Ekonomika-torhovelnogo-pidpriemstva.pdf?>
5. Закон України «Про ціни і ціноутворення». 2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
6. Колесников О.В. Ціноутворення: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2019. 156 с.
7. Окландер М.А. Ціноутворення як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств роздрібною торгівлі. *Економіка: реалії часу*. 2013. № 1(6). С. 65–70.
8. Окландер М. Ринкові методи ціноутворення в роздрібній торгівлі: орієнтація на покупців і конкурентів. *Економіст*. 2013. №6. С.55-58. URL: http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/6819/1/econ_2013_6_21.pdf
9. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

ТЕМ А 14. Дохід і прибуток торгового підприємства

Дохід, його сутність і природа. Основні завдання доходу. Види і джерела доходів торгового підприємства. Сукупний дохід торгового підприємства. Дохід від реалізації товарів. Дохід від іншої реалізації. Дохід від позареалізаційних операцій.

Внутрішні та зовнішні чинники впливу на розмір доходів торгового підприємства. Резерви збільшення доходів торгових підприємств.

Показники характеристики доходів торгового підприємства: абсолютні, відносні, структурні. Валовий дохід.

Управління доходами торгового підприємства як частина на стратегії його розвитку. Алгоритм максимізації доходів. Методи планування доходів.

Прибуток торгового підприємства. Основні функції прибутку торгового підприємства. Класифікація прибутку. Схема формування прибутку торгового підприємства. Розподіл прибутку торгового підприємства.

Прибутковість діяльності торгового підприємства. Рентабельність як показник ефективності роботи торгового підприємства.

Управління прибутком торгового підприємства. Зовнішні та внутрішні чинники впливу на величину прибутку торгового підприємства. Завдання управління формуванням та розподілом прибутку торгового підприємства. Планування формування та розподілу прибутку торгового підприємства.

Сутність і показники фінансово-економічного стану торгового підприємства, їх характеристика та методика розрахунку.

Література

1. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
2. Бердар М. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2019. 352 с.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
4. Вороніна В.Л. Удосконалення управління прибутком торговельних підприємств. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. Серія «Економічні науки». 2012. № 3 (54). С. 151–157.
5. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
6. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
7. Економіка торговельного підприємства: навч. посіб. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Чернівці, 2020. 192 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3444/Ekonomika-torhovelnogo-pidpriemstva.pdf?>
8. Мельничук Н., Непочатенко О. Фінанси підприємств. К.: ЦНЛ, 2019. 504 с.
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

10. Побережець О.В. Формування механізму управління результатами діяльності торговельного підприємства. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2017. Том 16. Вип. 2. С.70-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rectrp_2017_16_2_7.
11. Податковий кодекс України. (ред. станом на 01.08.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
12. Сьомкіна Т.В., Гужавіна І.В., Згурська О.М. Методологічні засади управління прибутком торговельного підприємства. *Економіка. Менеджмент., Бізнес*. 2020. №1(31). С. 107-113. URL: <file:///C:/Users/irabo/AppData/Local/Temp/2392>
13. Юнацький М.О. Аналіз фінансового стану підприємства роздрібної торгівлі. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 18. С.226-233.

ТЕМА 15. Ліцензування торговельної діяльності

Підприємницька діяльність та її обмеження. Державне регулювання економіки, його методи. Ліцензування як засіб державного регулювання у сфері підприємництва.

Суть і процедура ліцензування. Передумови ліцензування. Види торговельної діяльності, що підлягають ліцензуванню.

Ліцензійні умови у сфері торговельної діяльності. Різновиди ліцензійної діяльності у сфері торгівлі.

Система та повноваження державних органів у сфері ліцензування торговельної діяльності в Україні. Державна регуляторна служба України. Органи ліцензування.

Ліцензування обігу алкогольної продукції і тютюнових виробів. Оптова торгівля алкогольними напоями і тютюновими виробами. Розміри річної плати за ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами.

Роздрібна торгівля алкогольними напоями і тютюновими виробами. Роздрібна торгівля алкогольними напоями і тютюновими виробами магазинами безмитної торгівлі (*duty-free*).

Ліцензування господарської діяльності з обігу лікарських засобів. Оптова торгівля лікарськими засобами. Вимоги до ліцензування оптової реалізації лікарських засобів. Аптечні склади. Роздрібна торгівля лікарськими засобами.

Література

1. Господарський кодекс України (2003). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Господарське право. Загальна частина: підручник. К.: Ліра-К, 2021. 448 с.
3. Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (1995). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>
4. Закон України «Про лікарські засоби» (1996). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Закон України «Про ліцензування видів підприємницької діяльності» (2015). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
6. Закон України «Про ринок електричної енергії» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>
7. Закон України «Про ринок природного газу» (2015). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329-19#Text>
8. Карчевський К.А. Ліцензування господарської діяльності: правова природа, джерела правового регулювання та ознаки. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vkhnuvs/2009_44/VV-44/VV-44_27.pdf
9. Основні напрямки державної політики в сфері ліцензування. URL: <http://www.goncharovv.com/licensing96.html>
10. Податковий кодекс України (2011). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
11. Постанова Кабінету Міністрів України № 371 від 20.08.2014 р «Про затвердження Положення про Державну регуляторну службу України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/371-2014-%D0%BF#Text>
12. Постанова Кабінету Міністрів України № 929 від 30.11.2016 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249579316>
13. Швидка Т.І. Господарське право (в схемах і таблицях). К.: Право, 2020. 128 с.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни
«Економіка та управління торговим підприємством»**

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Змістові модулі, теми	Кількість годин				
	<i>Лекції</i>	<i>Прак- тичні заняття</i>	<i>Само- стійна робота</i>	<i>Індиві- дуальна робота</i>	<i>Контро- льні заходи</i>
<i>Змістовий модуль I. Торгове підприємство як об'єкт управління</i>					
Тема 1. Підприємство як суб'єкт торговельної діяльності та об'єкт управління	1	–	4	–	тести
Тема 2. Оптові та роздрібні торгові підприємства, особливості їх функціонування	2	1	12	0,5	обгов.
Тема 3. Біржова торгівля: організація та управління	1	1	6		тести, обгов.
Тема 4. Теоретичні засади управління торговим підприємством	2	–	4		тести
Тема 5. Формування та управління асортиментом торгового підприємства	2	1	24	0,5	задачі, тести
Тема 6. Товарооборот торгового підприємства	2	1	4	0,5	задачі
Тема 7. Товарні запаси торгового підприємства	2	1	4	0,5	задачі
Тема 8. Товарне забезпечення торгового підприємства	2	1	4	0,5	задачі, тести
<i>Змістовий модуль II. Ресурсне забезпечення функціонування торгового підприємства</i>					
Тема 9. Персонал торгового підприємства та його мотивація	4	2	4	0,5	задачі, тести
Тема 10. Необоротні активи торгового підприємства	4	2	6	0,5	задачі, тести
Тема 11. Оборотні активи торгового підприємства	2	1	4	1	задачі
<i>Змістовий модуль III. Результати діяльності торгового підприємства</i>					
Тема 12. Поточні витрати торгового підприємства	2	1	4	0,5	задачі
Тема 13. Ціни та ціноутворення в торгівлі	2	1	4	0,5	тести, задачі
Тема 14. Дохід і прибуток торгового підприємства	2	1	4	0,5	задачі
Тема 15. Ліцензування торговельної діяльності	–	1	6	–	тести
Тренінг	–	–	4	–	
Разом	30	15	100	5	

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

Змістові модулі, теми	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Тема 1. Підприємство як суб'єкт торговельної діяльності та об'єкт управління	–	–	12	–	тести
Тема 2. Оптові та роздрібні торгові підприємства, особливості їх функціонування	1	–	12	–	обгов.
Тема 3. Біржова торгівля: організація та управління	1	–	8	–	тести, обгов.
Тема 4. Теоретичні засади управління торговим підприємством	1	1	12	–	тести
Тема 5. Формування та управління асортиментом торгового підприємства	1	1	8	–	задачі, тести
Тема 6. Товарооборот торгового підприємства	1	1	8	–	задачі
Тема 7. Товарні запаси торгового підприємства	1	–	8	–	задачі
Тема 8. Товарне забезпечення торгового підприємства	1	1	8	–	задачі, тести
Тема 9. Персонал торгового підприємства та його мотивація	1	–	8	–	задачі, тести
Тема 10. Необоротні активи торгового підприємства	–	–	8	–	задачі, тести
Тема 11. Оборотні активи торгового підприємства	–	–	8	–	задачі
Тема 12. Поточні витрати торгового підприємства	–	–	8	–	задачі
Тема 13. Ціни та ціноутворення в торгівлі	–	–	12	–	тести, задачі
Тема 14. Дохід і прибуток торгового підприємства	–	–	8	–	задачі
Тема 15. Ліцензування торговельної діяльності	–	–	8	–	тести
Тренінг	–	–	–	–	
Разом	8	4	138	–	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1

Тема: Оптові та роздрібні торгові підприємства, особливості їх функціонування

Тема: Біржова торгівля: організація та управління

Мета: засвоїти особливості функціонування оптових і роздрібних торгових підприємств, їх функції та класифікацію; засвоїти особливості біржової торгівлі, види бірж та специфіку їх функціонування.

Питання для підготовки

1. Сутність оптової торгівлі, її значення. Види оптової торгівлі.
2. Форми оптового продажу товарів.
3. Класифікація підприємств оптової торгівлі.
4. Сутність роздрібною торгівлі, її функції.
5. Форми роздрібною торгівлі, їх класифікаційні ознаки.
6. Види магазинної роздрібною торгівлі.
7. Види позамагазинної роздрібною торгівлі.
8. Біржова торгівля, її регулювання та характеристика.
9. Товарні біржі, особливості їх функціонування.
10. Класифікація товарних бірж.
11. Біржовий товар, його особливості.
12. Організація біржових торгів на товарних біржах.
13. Фондові біржі, їх сутність та особливості діяльності.

Література:

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолюк В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
4. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
5. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-153>
6. Закон України «Про електронну комерцію» (2015, остання ред. 23.03.2017). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/675-19>
7. Закон України «Про захист прав споживачів». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
9. Закон України. «Про товарні біржі» (1991р., остання ред. 19.06.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12>
8. Національний стандарт України. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять. ДСТУ 4303:2004. URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>
9. Кухарець В. В., Булуй О. Г., Левківська Л. М. Тенденції розвитку біржового ринку в умовах глобалізації світової економіки. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8795>
10. Пиріг С.О., Ішук Л.І., Ніколаєва А.М. Аналіз сучасного стану розвитку роздрібною торгівлі України. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2019. Вип. 16(61). С.95-104. URL: <http://oblik-i-finansy.lutsk-ntu.com.ua/index.php/ekonomichni-nauky-oblik-i-finan/article/view/47/43>

Практичне заняття 2

Тема: Формування та управління асортиментом торгового підприємства

Тема: Товарооборот торгового підприємства

Мета: опанувати знаннями щодо сутності та особливостей формування товарного асортименту торгових підприємств; засвоїти основні показники товарного асортименту та основи управління асортиментом товарів у торгівлі; засвоїти сутність товарообороту роздрібних і оптових торгових підприємств, показники їх товарообороту, чинник впливу на обсяг товарообороту; методу аналізу роздрібною і оптового товарообороту;

Питання для підготовки

1. Поняття і властивості товарного асортименту. Принципи формування товарного асортименту.
2. Чинники впливу на формування товарного асортименту.
3. Класифікація асортименту товарів, товарні групи і підгрупи.
4. Показники, що характеризують асортимент у торгівлі.
5. Особливості формування асортименту оптових і роздрібних торгових підприємств.
6. Характеристика товарообороту як економічної категорії та його сутність як показника діяльності торгового підприємства.
7. Роздрібний товарооборот, його економічний зміст.
8. Показники роздрібно-товарообороту, їх взаємозв'язок.
9. Оптовий товарооборот, його суть, функції і види.
10. Показники оптового товарообороту.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Апопій В.В. Організація торгівлі. К.: ЦУЛ, 2009. URL: <http://pidruchniki.com.ua/12601206/marketing>
3. Ассортимент: стратегія і тактика. URL: http://www.usconsult.ru/b_020.html.
4. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
5. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
6. Мокляк М.В., Сафонов М.С., Максименко Є.М. Аналіз методів формування асортиментної політики торгового підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 27. С. 204-209. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/27_2019_ukr/33.pdf
7. Павлова М.Б. Управління асортиментом товарів в роздрібних мережах крупноформатних підприємств торгівлі. Дисерт. на здобуття навч. ступеня канд. економ. наук. Львів: ЛТЕУ, 2018. 247 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozdily/Aspirantura/Rady/Spec_vchena_rada/Dysertacii/2018_07/Pavlova_Disert.pdf
8. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
9. Організація торгівлі: підруч. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
10. Пиріг С.О., Ішук Л.І., Ніколаєва А.М. Аналіз сучасного стану розвитку роздрібно-торгівлі України. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2019. Вип. 16(61). С. 95-104. URL: <http://oblik-i-finansy.lutsk-ntu.com.ua/index.php/ekonomichni-nauky-oblik-i-finan/article/view/47/43>
11. Ровенська В.В., Буркацький Ю.Ю. Аналіз сучасного стану розвитку торговельної галузі України. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 2(56). С. 145-150.

Практичне заняття 3

Тема: Товарні запаси торгового підприємства

Тема: Товарне забезпечення торгового підприємства

Мета: опанувати знаннями щодо сутності та необхідності формування товарних запасів у торгівлі; класифікації товарних запасів, їх аналізу та нормування; засвоїти сутність, форми і методи товарного забезпечення товарообороту торгового підприємства, критерії вибору постачальників в процесі закупівельної діяльності, показники оцінки ефективності закупівель.

Питання для підготовки

1. Поняття та необхідність товарних запасів у торгівлі. Класифікація товарних запасів.
2. Показники характеристики стану товарних запасів.
3. Аналіз товарних запасів торгового підприємства.
4. Нормування товарних запасів, методи нормування.
5. Розрахунок нормативів товарних запасів торгового підприємства.

6. Управління товарними запасами у торгівлі. Групи запасів.
7. Поняття та сутність товарного забезпечення торгового підприємства.
8. Чинники впливу на товарне забезпечення торгового підприємства.
9. Закупівельна діяльність, її завдання.
10. Форми товарного забезпечення торгового підприємства.
11. Методи закупівель, їх характеристика.
12. Основні і додаткові критерії вибору постачальника.
13. Аналіз товарного забезпечення торгового підприємства. Показники оцінки ефективності укладених угод.

Література

1. Апопій В.В., Мішук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. С.165-206.
4. Головні особливості оптових закупівель. 16.06.2018. URL: <https://fractus.com.ua/uk/blog/korysni-statti/prodazhi/golovni-osoblivosti-optovih-zakupivel/>
5. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
6. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
7. Кушнір О.К., Чаплінський В.Р. Планування гуртових закупівель товарів у закордонних фірм. *Молодий вчений*. 2017. №11(51). С.1214-1217. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/11/292.pdf>
8. Олініченко К.С. Товарні запаси в роздрібних торговельних підприємствах. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64.exe?...2...PDF/...pdf
9. Організація торгівлі: підруч. Апопій В.В., Мішук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.

Практичне заняття 4

Тема: *Персонал торгового підприємства та його мотивація*

Мета: *опанувати знаннями щодо складу, структури і методики розрахунку чисельності персоналу торгового підприємства, підходів до управління ним; оцінки продуктивності праці, резервів і шляхів її зростання; оплати праці та інших сучасних методів стимулювання працівників торгового підприємства.*

Питання для підготовки

1. Поняття, склад і структура персоналу торгового підприємства.
2. Класифікація персоналу торгового підприємства.
3. Розрахунок потреби в персоналі торгового підприємства.
4. Показники руху персоналу торгового підприємства.
5. Продуктивність праці працівників торгового підприємства, її показники.
6. Методи оцінки продуктивності праці працівників торгового підприємства.
7. Оплата праці працівників торгових підприємств. Види заробітної плати.
8. Форми і системи оплати праці працівників торгового підприємства.

Література

1. Апопій В.В., Мішук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Балабанова Л., Сардак О. Управління персоналом: підручник. К.: ЦНЛ, 2019. 468 с.
3. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
4. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво. 2016. 378 с.
5. Гугафель В.В. Ефективне використання трудових ресурсів в умовах соціально-економічної кризи. *Економічні Економіка торгівлі*: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
6. Дейнека А.В. Управління персоналом організації. 2020. 287 с.
7. Закон України «Про оплату праці» (1995, остання ред. 15.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>

8. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003-2010 (останні зміни 18.08.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
9. Організація торгівлі: підруч. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
10. Солнцева Н.В., О.С.Надворний Особливості системи управління персоналом на торговельних підприємствах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. № 40. С.245-248.
11. Управління конкурентоспроможністю персоналу, робіт та послуг: теорія, методологія, практика: колективна монографія. К.: Університетська книга, 2020. 231 с.

Практичне заняття 5

Тема: Необоротні активи торгового підприємства

Мета: засвоїти сутність, структуру та класифікацію необоротних активів торгового підприємства, методику розрахунку показників оцінки, зношування, ефективності відтворення і використання основних фондів; порядок нарахування амортизації основних фондів торгових підприємств; опанувати основи управління нематеріальними ресурсами і нематеріальними активами торгового підприємства, основами правового захисту інтелектуальної власності у сфері торгівлі.

Питання для підготовки

1. Необоротні активи торгового підприємства, їх склад.
2. Поняття основних засобів торгового підприємства, їх класифікація і структура.
3. Облік і оцінка основних засобів торгового підприємства.
4. Види та показники зношування основних засобів торгового підприємства.
5. Амортизація основних засобів торгових підприємств. Методи нарахування амортизації.
6. Показники ефективності відтворення та використання основних засобів торгового підприємства.
7. Поняття, види та умови виникнення нематеріальних ресурсів.
8. Класифікація нематеріальних ресурсів.
9. Сутність і склад нематеріальних активів торгового підприємства.
10. Управління нематеріальними активами торгового підприємства, його мета, суб'єкти та об'єкти
11. Правова охорона об'єктів інтелектуальної власності у торгівлі.
12. Ліцензування, розрахунки за ліцензії. Патентування та його об'єкти.
13. Оцінка нематеріальних активів.
14. Амортизація нематеріальних активів та її методи.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
3. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
4. Гребешкова О.М., Мельник О.В. Базові положення стратегічного управління нематеріальними активами підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2008. № 6. Т.2 (122). С.132-135.
5. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книги, 2016. 473 с.
6. Мокрова Л.П. Методики и технологии управления нематериальными активами. Эффективное антикризисное управление: URL: http://www.e-c-m.ru/magazine/67/eau_67_99.htm
7. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Пошенова К.С., В.О.Матросова. Управління розвитком нематеріальних активів підприємства. URL: www.kpi.kharkov.ua/archive/.../8Poshen.pdf
9. Тарасюк Д.С. Проблеми та перспективи стратегічного управління нематеріальними активами. URL: <http://libfor.com/index.php?newsid=13>.
10. Ясишена В.В. Принципи облікової політики нематеріальних активів. *Інноваційна економіка*. 2019. №3-4 (79). С. 156-162. URL: <file:///C:/Users/irabo/AppData/Local/Temp/57-113-1-SM.pdf>

Практичне заняття 6

Тема: Оборотні активи торгового підприємства

Тема: Поточні витрати торгового підприємства

Мета: засвоїти економічну сутність, класифікацію та структуру оборотних активів торгового підприємства, методичку розрахунку показників ефективності їх використання; джерела формування оборотних активів торгового підприємства; засвоїти сутність поточних витрат торгового підприємства, їх класифікацію, показники, що їх характеризують; зміст та інструменти управління поточними витратами торгового підприємства.

Питання для підготовки

1. Економічна сутність оборотних активів торгового підприємства, їх склад.
2. Класифікація оборотних активів торгового підприємства.
3. Структура оборотних активів торгового підприємства.
4. Показники оборотності оборотних активів торгового підприємства.
5. Управління оборотними активами торгового підприємства, його складові.
6. Джерела формування оборотних активів торгового підприємства.
7. Оцінка економічної ефективності та напрямків прискорення оборотності оборотних активів торгового підприємства.
8. Сутність та економічна природа поточних витрат торгового підприємства.
9. Класифікація поточних витрат торгового підприємства, групи витрат.
10. Елементи і статті витрат торгового підприємства.
11. Показники характеристики поточних витрат торгового підприємства.
12. Управління поточними витратами торгового підприємства,.

Література

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ. 2019. 456 с.
2. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
3. Бойчик І.М., Собко О.М., Спяк Г.І. Рівень та якість торговельного обслуговування: сутність та співвідношення понять. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4. С.118-123
4. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
5. Економіка торговельного підприємства: навч. посіб. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Чернівці, 2020. 192 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3444/Ekonomika-torhovelnogo-pidpriemstva.pdf>
6. Мірошніченко О.В., Попович А.О. Проблеми та перспективи обліку торгівельної діяльності. *Молодий вчений*. 2018. №10(62). С.360-364. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/10/86.pdf>
7. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України №145 від 22.05.2002 (ост. редакція 02.03.2010) «Про затвердження Методичних рекомендацій з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02#Text>
8. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
9. Подмешальська Ю.В., Степаненко В.А. Облік витрат на збут. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. №24. С.31-35. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2018/7.pdf
10. Толопка Н.Б. Особливості формування оборотних коштів торговельного підприємства в умовах їх дефіциту. URL: <http://intkonf.org/tolopka-nb-osoblivosti-formuvannya-oborotnih-koshtiv-torgovelnogo-pidpriemstva-v-umovah-yih-defitsitu/>

Практичне заняття 7

Тема: Ціни та ціноутворення в торгівлі

Тема: Дохід і прибуток торгового підприємства

Мета: засвоїти механізм формування оптових і роздрібних цін, використання сучасних методів ціноутворення; засвоїти сутність, функції та природу формування доходів і прибутку торгового підприємства, сутність і зміст управління доходами і прибутком торгового підприємства.

Питання для підготовки

1. Поняття, функції та види цін, їх характеристика.
2. Формування оптових і роздрібних цін. Елементи ціни.
3. Ціноутворення. Методи ціноутворення. Диференціація цін.
4. Цінова політика торгового підприємства, принципи її розробки та особливості.
5. Сутність і природа доходу торгового підприємства. Види доходів і джерела їх формування.
6. Чинники впливу на розмір доходів торгового підприємства та резерви їх збільшення.
7. Показники характеристики доходів торгового підприємства.
8. Управління доходами торгового підприємства.
9. Економічна сутність, функції та види прибутку торгового підприємства.
10. Схема формування прибутку торгового підприємства та порядок його розподілу.
11. Прибутковість (рентабельність) діяльності торгового підприємства, показники, що її характеризують.
12. Управління прибутком торгового підприємства.
13. Суть і показники фінансово-економічного стану торгового підприємства, їх характеристика та методика розрахунку.

Література

1. Апопій В.В., Мішук І.П., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Теорія та практика торговельного обслуговування: навч. посіб. К.: ЦНЛ.2019. 456 с.
2. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
3. Бердар М. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2019. 352 с.
4. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
5. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>
6. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
7. Економіка торговельного підприємства: навч. посіб. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Чернівці, 2020. 192 с. URL: [http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3444/Ekonomika-torhovelnoho-pidpriemstva.pdf?](http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/3444/Ekonomika-torhovelnoho-pidpriemstva.pdf)
8. Закон України «Про ціни і ціноутворення». 2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>
9. Колесников О.В. Ціноутворення: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2019. 156 с.
10. Мельничук Н., Непочатенко О. Фінанси підприємств. К.: ЦНЛ, 2019. 504 с.
11. Окландер М.А. Ціноутворення як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств роздрібно торгівлі. *Економіка: реалії часу*. 2013. № 1(6). С. 65–70.
12. Окландер М. Ринкові методи ціноутворення в роздрібній торгівлі: орієнтація на покупців і конкурентів. *Економіст*. 2013. №6. С.55-58. URL: http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/6819/1/econ_2013_6_21.pdf
13. Побережець О.В. Формування механізму управління результатами діяльності торговельного підприємства. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2017. Том 16. Вип. 2. С.70-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rectpu_2017_16_2_7.
14. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
15. Сьомкіна Т.В., Гужавіна І.В., Згурська О.М. Методологічні засади управління прибутком торговельного підприємства. *Економіка. Менеджмент., Бізнес*. 2020. №1(31). С. 107-113. URL: <file:///C:/Users/irabo/AppData/Local/Temp/2392>
16. Юнацький М.О. Аналіз фінансового стану підприємства роздрібно торгівлі. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 18. С.226-233.

Практичне заняття 8

Тема: Ліцензування торговельної діяльності

Мета: засвоїти сутність та особливості ліцензування різних видів торговельної діяльності як засобу державного регулювання у сфері торгівлі.

Питання для підготовки

1. Ліцензування як засіб державного регулювання у сфері підприємництва. Суть і процедура ліцензування.

2. Види торговельної діяльності, що підлягають ліцензуванню.
3. Ліцензійні умови у сфері торговельної діяльності. Різновиди ліцензійної діяльності у сфері торгівлі.
4. Система та повноваження державних органів у сфері ліцензування торговельної діяльності в Україні. Органи ліцензування.

Література

1. Господарський кодекс України (2003). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Господарське право. Загальна частина: підручник. К.: Ліра-К, 2021. 448 с.
3. Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (1995).
4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Закон України «Про лікарські засоби» (1996). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Закон України «Про ліцензування видів підприємницької діяльності» (2015). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
7. Закон України «Про ринок електричної енергії» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>
8. Закон України «Про ринок природного газу» (2015). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329-19#Text>
9. Карчевський К.А. Ліцензування господарської діяльності: правова природа, джерела правового регулювання та ознаки. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vkhnuvs/2009_44/VV-44/VV-44_27.pdf
10. Основні напрямки державної політики в сфері ліцензування. URL: <http://www.goncharovv.com/licensing96.html>
11. Податковий кодекс України (2011). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
12. Постанова Кабінету Міністрів України № 371 від 20.08.2014 р «Про затвердження Положення про Державну регуляторну службу України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/371-2014-%D0%BF#Text>
13. Постанова Кабінету Міністрів України № 929 від 30.11.2016 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібно торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249579316>
14. Швидка Т.І. Господарське право (в схемах і таблицях). К.: Право, 2020. 128 с.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

У процесі виконання КППЗ студент повинен продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи та вміння творчо мислити, навчатися вирішувати науково-прикладні актуальні завдання, письмово викладати свої розрахунки, міркування та висновки.

Суть КППЗ з дисципліни «Економіка та управління торговим підприємством» полягає у розробці короткого **бізнес-плану відкриття і функціонування підприємства роздрібно або оптової торгівлі**.

Варіант КППЗ обирається студентом довільно за власним бажанням за умови індивідуальності кожного варіанту, тобто його неповторюваності в академічній групі. Пропоновані сфери функціонування торгових підприємств можуть бути доповнені студентом самостійно і погоджені з викладачем.

КППЗ виконується комп'ютерним набором і подається на розгляд викладачеві у вигляді оформленого згідно вимог **бізнес-плану** обсягом **12-15** сторінок.

У випадку виникнення певних труднощів при складанні бізнес-плану і виконанні КППЗ студент повинен звернутись за консультацією до викладача.

Варіанти КППЗ

Сфери функціонування торгових підприємств для розробки бізнес-плану

1. Магазин роздрібно торгівлі дитячим одягом.
2. Магазин роздрібно торгівлі одягом.
3. Магазин роздрібно торгівлі хустром та шкіряними виробами.
4. Магазин роздрібно торгівлі дитячим взуттям.
5. Магазин роздрібно торгівлі взуттям.
6. Магазин роздрібно торгівлі косметикою та парфумерією.
7. Магазин роздрібно торгівлі побутовою хімією.
8. Оптовий магазин побутової хімії.

9. Квітковий магазин.
10. Мережа кіосків (різного асортименту продукції, за вибором).
11. Магазин роздрібної торгівлі галантерейними виробами.
12. Магазин роздрібної торгівлі продуктами харчування.
13. Магазин роздрібної торгівлі солодощами.
14. Оптовий магазин солодошів.
15. Магазин роздрібної торгівлі алкогольними напоями.
16. Оптовий магазин алкогольної продукції.
17. Магазин роздрібної торгівлі господарськими товарами.
18. Оптовий господарський магазин.
19. Магазин подарунків.
20. Магазин виробів *hand made*.
21. Магазин роздрібної торгівлі м'ясними виробами.
22. Магазин оптової торгівлі дитячими іграшками.
23. Оптовий магазин дитячих іграшок.
24. Магазин роздрібної торгівлі овочами і фруктами.
25. Оптовий магазин «Овочі-фрукти».
26. Магазин роздрібної торгівлі канцелярськими виробами.
27. Оптовий магазин канцелярії.
28. Магазин роздрібної торгівлі виробами для рукоділля.
29. Оптовий магазин товарів для рукоділля.
30. Оптовий магазин будівельних матеріалів.
31. Магазин роздрібної торгівлі будівельними матеріалами.
32. Магазин роздрібної торгівлі меблями для дому.
33. Магазин роздрібної торгівлі «Товари з Європи».
34. Магазин роздрібної торгівлі мобільними телефонами та аксесуарами.
35. Магазин роздрібної торгівлі комп'ютерною технікою.
36. Магазин роздрібної торгівлі побутовою технікою.
37. Оптовий магазин побутової техніки.
38. Магазин роздрібної торгівлі домашнім текстилем.
39. Оптовий магазин домашнього текстилю.
40. Магазин роздрібної торгівлі товарами *second hand*.

7. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студентів є формування в майбутніх фахівцях магістерського рівня освіти з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності навичок системного мислення при вивченні особливостей функціонування торгових підприємств, управління ними та вміння застосовувати кількісні методи оцінювання ефективності діяльності суб'єктів господарювання у торгівлі.

Самостійна робота охоплює вивчення теоретичного матеріалу в позааудиторному режимі, самоконтролю за допомогою запропонованих тестових завдань та підготовку до тренінгів за пропонованою тематикою.

Тематика

ТЕМА 1. Підприємство як суб'єкт торговельної діяльності та об'єкт управління

1. Макросередовище функціонування торгового підприємства, характеристика його основних елементів.
2. Мікросередовище функціонування торгового підприємства, його елементи.
3. Природне середовище та його вплив на розвиток торгових підприємств.
4. Регіональні особливості розвитку торгових підприємств.
5. Характеристика внутрішнього середовища підприємства.
6. Демографічні тенденції та їх вплив на торговельний бізнес.

ТЕМА 2. Оптові та роздрібні торгові підприємства, особливості їх функціонування

1. Чинники, які впливають на розвиток оптової торгівлі.
2. Роль і значення оптової торгівлі у розвитку економіки.
3. Оптовий продаж товарів через оптовиків з повним циклом обслуговування.
4. Особливості продажу товарів через оптовиків з обмеженим циклом обслуговування.
5. Прямі канали збуту і оптові підрозділи підприємств-виробників.
6. Особливості функціонування спеціалізованих магазинів.
7. Магазины-дискаунти, особливості формування їх асортименту і функціонування.
8. Магазины-виставкові зали, їх різновиди та особливості.
9. Характеристика ринку вживаних товарів та форми роздрібною торгівлі ними.
10. Мережевий маркетинг як особливий вид позамагазинної роздрібною торгівлі.
11. Електронна торгівля: зміст, форми та чинники поштовження.

ТЕМА 3. Біржова торгівля: організація та управління

1. Правове і нормативне забезпечення регулювання біржовою торгівлі.
2. Форми державного регулювання біржового ринку.
3. Види товарних бірж, їх функції та особливості функціонування.
4. Види біржових товарів, особливості їх реалізації.
5. Біржовий курс, його формування.
6. Електронна торгова система, її призначення та функції.
7. Види біржових угод, їх застосування.
8. Правила товарної біржі, контроль за їх дотриманням.
9. Особливості фондового ринку України.

ТЕМА 4. Теоретичні засади управління торговим підприємством

1. Принципи управління, їх значення в системі забезпечення ефективного функціонування торгового підприємства.
2. Функції та риси сучасного управління.
3. Ієрархічний ланцюг як форма використання відповідного інструменту управління.
4. Культура як інструмент управління, її особливості.
5. Вплив ринку як інструменту управління на розвиток підприємств торгівлі.

ТЕМА 5. Формування та управління асортиментом торгового підприємства

1. Етапи формування асортименту товарів.
2. Оптимізація асортименту товарів, її напрями.
3. Заходи щодо розширення асортименту товарів торгового підприємства.
4. Елімінація товарів. Нововведення в механізмі оптимізації асортименту товарів.
5. Джерела формування асортименту товарів торгового підприємства.

ТЕМА 6. Товарооборот торгового підприємства

1. Вплив на роздрібний товарооборот рівня розвитку споживчого ринку.
2. Місце роздрібною товарообороту в системі ринкових відносин.
3. Тенденції розвитку роздрібною товарообороту.
4. Класифікація роздрібною товарообороту торгового підприємства.
5. Чинники впливу на обсяги, структуру та перспективи розвитку роздрібною товарообороту.
6. Основні чинники впливу на потребу і формування оптовою товарообороту.

ТЕМА 7. Товарні запаси торгового підприємства

1. Чинник впливу на стан, розміри і швидкість обороту товарних запасів.
2. Оптимізація управління товарними запасами. Моделі оптимізації товарних запасів.
3. Система контролю рівня товарних запасів.
4. Стратегічні напрями управління товарними запасами.

ТЕМА 8. Товарне забезпечення торгового підприємства

1. Функціональні елементи управління товарним забезпеченням торгового підприємства.
2. Особливості товарного забезпечення торгового підприємства на основі імпорту товарів.
3. Закупівлі за прямими зв'язками, сфера їх використання та особливості.
4. Організація закупівлі товарів за державні кошти.
5. ABC-аналіз як метод аналізу постачальників.
6. Метод аналізу постачальників на основі ранжування.
7. Сучасні методи управління товарним забезпеченням роздрібною товарообороту.

ТЕМА 9. Персонал торгового підприємства та його мотивація

1. Управління персоналом торгового підприємства, його суть і завдання.
2. Методи управління персоналом торгового підприємства.
3. Кадрова політика торгового підприємства, її принципи.
4. План з праці торгового підприємства.
5. Резерви та умови забезпечення росту продуктивності праці в торгових підприємствах.
6. Мотивація як процес стимулювання праці працівників. Моделі та методи мотивації.
7. Особливості мотивації праці в торгівлі в сучасних умовах.
8. Аналіз формування і використання фонду оплати праці торгового підприємства.

ТЕМА 10. Необоротні активи торгового підприємства

1. Галузеві особливості формування та чинники впливу на структуру основних фондів у торгівлі.
2. Розрахунок розміру потреби в залученні основних фондів підприємства торгівлі.
3. Форми задоволення потреби у прирості основних фондів підприємства торгівлі.
4. Ремонт основних фондів, види ремонту, їх доцільність.
5. Напрямки інтенсифікації відтворення основних фондів торгових підприємств.
6. Шляхи підвищення ефективності використання основних фондів торгових підприємств.
7. Основні підходи до оцінки нематеріальних активів.
8. Управління нематеріальними активами торгового підприємства, його мета.
9. Суб'єкти управління нематеріальними активами торгового підприємства.
10. Етапи управління нематеріальними активами торгового підприємства.

ТЕМА 11. Оборотні активи торгового підприємства

1. Джерела і чинники формування оборотних коштів торгового підприємства.
2. Управління оборотними коштами торгового підприємства, його складові.
3. Планування потреби торгового підприємства в оборотних коштах.
4. Заходи прискорення оборотності оборотних коштів торгового підприємства.

ТЕМА 12. Поточні витрати торгового підприємства

1. Чинники впливу на величину поточних витрат торгового підприємства.
2. Особливості управління поточними витратами торгового підприємства.
3. Напрямки оптимізації поточних витрат торгового підприємства.
4. Стратегія управління поточними витратами торгового підприємства і чинники впливу на нього.

ТЕМА 13. Ціни та ціноутворення в торгівлі

1. Формування оптових цін. Елементи оптових цін.
2. Формування роздрібних цін. Елементи роздрібних цін.
3. Податок на додану вартість в оптових і роздрібних цінах.
4. Об'єктивні та суб'єктивні методи ціноутворення.
5. Галузеві особливості ціноутворення.
6. Використання ринкових методів ціноутворення в сучасних умовах.
7. Цінові знижки, їх використання.
8. Державне регулювання цін.

ТЕМА 14. Дохід і прибуток торгового підприємства

1. Роль доходів торгового підприємства у забезпеченні його стратегічного розвитку.
2. Чинники впливу на доходність торгового підприємства.
3. Резерви збільшення доходів торгового підприємства.
4. Методи обґрунтування прогнозу доходів торгового підприємства.
5. Вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на величину прибутку і рентабельності торгового підприємства.
6. Планування прибутку торгового підприємства, його принципи.

ТЕМА 15. Ліцензування торговельної діяльності

1. Підприємницька діяльність та її обмеження. Державне регулювання економіки, його методи.
2. Передумови ліцензування.
3. Ліцензування обігу алкогольної продукції і тютюнових виробів.
4. Особливості оптової торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами. Плата за ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами.
5. Роздрібна торгівля алкогольними напоями і тютюновими виробами.
6. Ліцензійні вимоги до оптової та роздрібною торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами.
7. Ліцензування господарської діяльності з обігу лікарських засобів.
8. Оптова торгівля лікарськими засобами.
9. Вимоги до ліцензування оптової реалізації лікарських засобів.
10. Роздрібна торгівля лікарськими засобами.

8. Тренінг з дисципліни

Організація проведення тренінгу

1. *Вступна частина* проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. *Організаційна частина* полягає в ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.

3. *Практична частина* реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю 4-5 осіб шляхом виконання завдань чи вирішення проблемних питань тренінгового заняття.

4. *Підведення підсумків* відбувається шляхом обговорення результатів виконання тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів, обміну думками з питань, винесених на тренінгове заняття.

Тематика тренінгу

1. *Тема тренінгу*: Ресурсне забезпечення функціонування торгового підприємства.

2. *Тема тренінгу*: Управління витратами, доходами і прибутком торгового підприємства.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Економіка та управління торговим підприємством» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- розрахункові роботи;
- реферати;
- оцінювання результатів КПЗ;
- ректорська контрольна робота; Іспит.

10. Політика оцінювання

Політика щодо граничних термінів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). *Політика щодо академічної доброчесності*: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

11. Структура залікового кредиту (екзамен):

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Заліковий модуль 1 (теми 1-8): 1. Усне опитування під час практичних занять (8 тем по 5 балів) = 40 балів. 2. Письмова роботи = 60 балів	20
Заліковий модуль 2 (теми 9-15): 1. Усне опитування під час практичних занять (7 тем по 5 балів) = 35 балів. 2. Письмова роботи = 65 балів	20
Заліковий модуль 3 (КПЗ): 1. Написання та захист КПЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	20
Заліковий модуль 4 (екзамен) – тести, завдання	40

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор <i>Epson EB-505</i>	1-15
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення <i>Microsoft Office</i>	1-15
3.	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Opera, Google Chrome, Firefox)	1 – 15
4.	Персональні комп'ютери	1 – 15
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1 – 15
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1 – 15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ ОСНОВНІ

1. Ассортимент: стратегия и тактика. URL: http://www.usconsult.ru/b_020.html.
2. Балабан П.Ю. Комерційна діяльність: підручник. Харків: Світ книг, 2015. 452 с.
3. Бердар М. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: ЦНЛ, 2019. 352 с.
4. Балджи М.Д., Допіра І.А., Однолько В.О. Економіка та організація торгівлі: навч. посіб. К., Кондор-видавництво. 2017. 368 с.
5. Бойчик І.М. Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор-Видавництво, 2016. 378 с.
6. Бойчик І.М., Собко О.М., Спяк Г.І. Рівень та якість торговельного обслуговування: сутність та співвідношення понять. *Інноваційна економіка*. 2021. № 3-4. С.118-123
7. Бойчик І.М., Собко О.М., Спяк Г.І. Основні тренди розвитку роздрібної торгівлі України в період нестабільності. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: Економічні науки. 2021. № 7. С. 38-46 URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16281604879768.pdf>
8. Бондарчук Л.В., Попеляр А.В. Сучасні технології управління. URL: <http://intkonf.org/bondarchuk-lv-popelyar-av-suchasni-tehnologiyi-upravlinnya>.
9. Головні особливості оптових закупівель. 16.06.2018. URL: <https://fractus.com.ua/uk/blog/korysni-statti/prodazhi/golovni-osoblivosti-optovih-zakupivel/>
10. Господарське право. Загальна частина: підручник. К.: Ліра-К, 2021. 448 с.
11. Економіка торгівлі: навч. посіб. Власова Н.О., Гросул В.А., Краснокутская Н.С., Круглова О.А., Чорна М.В., Филипенко О.М. Харків: Світ книг, 2016. 473 с.
12. Економіка торговельного підприємства: підручник. А.А. Мазаракі, Н.М.Ушакова, Л.О.Лігоненко; за ред. проф. Н. М. Ушакової. К.: Хрещатик, 1999. 800 с.
13. Карчевський К.А. Ліцензування господарської діяльності: правова природа, джерела правового регулювання та ознаки. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/vkhnuvs/2009_44/VV-44/VV-44_27.pdf.
14. Кенеді Д. Безжальний менеджмент. Управління людьми і прибутком. Перекл. з англ. Т.Мухамедшина. К.: Фабула. 2019. 304 с.
15. Крикун В.Б. Ліцензування як елемент системи антикризового адміністративно-правового регулювання економіки України. *Форум права*. 2010. №4. С. 531–537. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2010-4/10kvbreu.pdf>
16. Мальська М., Білоус С. Менеджмент організацій: навч. посіб. К.: SBA-print. 2019. 190 с.
17. Мельничук Н., Непочатенко О. Фінанси підприємств. К.: ЦНЛ, 2019. 504 с.
18. Моргулець О.Б. Менеджмент у сфері послуг. К.: ЦНЛ. 2019. 384 с.
19. Назарчук Т., Косіюк О. Менеджмент організацій. К.: ЦНЛ. 2018. 560 с.
20. Організація торгівлі: підручник. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. К.: ЦНЛ. 2019. 632 с.
21. Олініченко К.С. Товарні запаси в роздрібних торговельних підприємствах. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis.../cgiirbis_64.exe?...2...PDF/...pdf
22. Пекар В. Різнобарвний менеджмент. 2-ге вид., доп. К.: Фоліо. 2019. 192 с.
23. Пошенова К.С., В.О.Матросова. Управління розвитком нематеріальних активів підприємства. URL: www.kpi.kharkov.ua/archive/.../8Poshen.pdf
24. Сахно Є.Ю., Дорош М.С., Ребенко А.В. Менеджмент сервісу: теорія та практика. К.: ЦНЛ. 2019. 328 с.
25. Стратегия и тактика управления ассортиментом. URL: <http://www.astrabc.net/content/strategiya-i-taktika-upravleniya-assortimentom>.
26. Толопка Н.Б. Особливості формування оборотних коштів торговельного підприємства в умовах їх дефіциту. URL: <http://intkonf.org/tolopka-nb-osoblivosti-formuvannya-oborotnih-koshtiv-torgovelnogo-pidpriemstva-v-umovah-yih-defitsitu/>
27. Хачатрян В.В., Кріт І.О. Трудові ресурси торговельного підприємства в умовах економічної кризи. URL: <http://intkonf.org/hachatryan-vv-krit-io-trudovi-resursi-torgovelnogo-pidpriemstva-v-umovah->
28. Швидка Т.І. Господарське право (в схемах і таблицях). К.: Право, 2020. 128 с.

ДОДАТКОВІ

1. Балабан М.П., Балабан П.Ю. Оптова торгівля України: етапи та тенденції розвитку в економіці ринкового типу. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2016. № 4(76). С.28-34.
2. Білоцерківський О.Б. Сучасний стан і тенденції розвитку торговельної галузі України. *Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво*. 2020. № 3 (114), ч.2. С.123-128.
3. Блонська В.І., Толопка Н.І. Вдосконалення системи управління оборотними коштами торговельного підприємства. *Наука й економіка /Науково-теоретичний журнал ХЕУ*. Вип. 3(19). Хмельницький: ХЕУ, 2010. С.122-130.
4. Вороніна В.Л. Удосконалення управління прибутком торговельних підприємств. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. Серія «Економічні науки». 2012. № 3 (54). С. 151–157.
5. Господарський кодекс України (2003). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
6. Гребешкова О.М., Мельник О.В. Базові положення стратегічного управління нематеріальними активами підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2008. № 6. Т.2 (122). С.132-135.
7. Груб'як С.В. Аналіз фінансово-економічного стану підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип.3. 2015. С.268-271.
8. Данило С.І. Ефективність інновацій в роздрібній торгівлі. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2019. Вип. 3(137). С. 50-53. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20193\(137\)/sep20193\(137\)_050_DanyloSI.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20193(137)/sep20193(137)_050_DanyloSI.pdf)
9. Дуляба Н.І. Класифікація поточних витрат торговельного підприємства. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2013. Вип.1. С.10-15. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchtei_2013_1_3.
10. Жалінська І.В., В.О.Любарець Сучасні підходи до мотивування персоналу торговельного підприємства. *Вісник ДонНУЕТ*. 2018. № 3(55). С.213-217.
11. Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (1995). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Закон України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 № 675-VIII {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 1977-VIII від 23.03.2017, ВВР, 2017, №20, ст.240. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/675-19>
13. Закон України «Про захист прав споживачів». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
14. Закон України «Про лікарські засоби» (1996). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-%D0%B2%D1%80#Text>
15. Закон України «Про ліцензування видів підприємницької діяльності» (2015). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
16. Закон України «Про оплату праці» (1995, останні поправки 15.07.2021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
17. Закон України «Про ринок електричної енергії» (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>
18. Закон України «Про ринок природного газу» (2015). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/329-19#Text>
19. Закон України «Про ціни і ціноутворення». 2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>

20. Качмарик Я.Д., Гольонко М.П. Шляхи оптимізації витрат торговельного підприємства. *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України*: зб. наук.-техн. пр. Львів, 2011. Вип. 21.1. С. 211-215.
21. Кравченко М.С. Аналіз сучасного стану розвитку торговельної галузі України. *Приазовський державний технічний університет*. 2016. № 31. С.139-145. URL: <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/12517/17.pdf?sequence=1>
22. Кушнір О.К., Чаплінський В.Р. Планування гуртових закупівель товарів у закордонних фірм. *Молодий вчений*. 2017. №11(51). С.1214-1217. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/11/292.pdf>
23. Маринич І.А., Козуб Т.Т. Підходи до формування ефективної системи управління оборотними коштами торговельного підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. № 20.15. С.224-227.
24. Міценко Н.Г., Миколай Н.Б. Проблеми управління товарними запасами торговельних підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*: зб. наук.-техн. праць. Львів: РВВ НЛТУ України. 2011. Вип. 21.3. С. 313-317.
25. Міщук І.П., Рижкова О.В. Формування ефективної політики управління товарними запасами торговельного підприємства. *Вісник НЛТУ України*. 2012. Вип.22. С.297-301.
26. Мокляк М.В., Сафонов М.С., Максименко Є.М. Аналіз методів формування асортиментної політики торгового підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип.27. С.204-209. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/27_2019_ukr/33.pdf
27. Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України №145 від 22.05.2002 (ост. редакція 02.03.2010) «Про затвердження Методичних рекомендацій з формування складу витрат та порядку їх планування в торговельній діяльності. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0145569-02#Text>
28. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003-2010 (останні зміни 18.08.2020). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
29. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>
30. Національний стандарт України. Роздрібна та оптова торгівля. Терміни та визначення понять. ДСТУ 4303:2004. URL: <https://www.profiwins.com.ua/uk/directories1/dstu4303.html>
31. Окландер М. Ринкові методи ціноутворення в роздрібній торгівлі: орієнтація на покупців і конкурентів. *Економіст*. 2013. №6. С.55-58. URL: http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/6819/1/econ_2013_6_21.pdf
32. Окландер М.А. Ціноутворення як чинник підвищення конкурентоспроможності підприємств роздрібною торгівлі. *Економіка: реалії часу*. 2013. № 1(6). С. 65–70.
33. Орехова А.І., Костюченко А.І. Економічна сутність категорії прибуток. *Інноваційна економіка*. 2019. №7 (45). С.313-316.
34. Павлова М.Б. Управління асортиментом товарів в роздрібних мережах крупноформатних підприємств торгівлі. Дисерт. на здобуття нар. ступеня канд. економ. наук. Львів: ЛТЕУ, 2018. 247 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozdily/Aspirantura/Rady/Spec_vchena_rada/Dysertacii/2018_07/Pavlova_Disert.pdf
35. Парій О.М. Організаційна культура як важлива складова системи управління підприємствами. *Інноваційна економіка*. 2018. №3-4 (74). С. 66-74.
36. Пиріг С.О., Іщук Л.І., Ніколаєва А.М. Аналіз сучасного стану розвитку роздрібною торгівлі України. *Економічні науки. Серія «Облік і фінанси»*. 2019. Вип. 16(61). С.95-104. URL: <http://oblik-i-finansy.lutsk-ntu.com.ua/index.php/ekonomichni-nauky-oblik-i-finan/article/view/47/43>
37. Побережець О.В. Формування механізму управління результатами діяльності торговельного підприємства. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2017. Том 16. Вип. 2 . С.70-88. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rectpu_2017_16_2_7.
38. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

39. Постанова Кабінету Міністрів України № 371 від 20.08.2014 р «Про затвердження Положення про Державну регуляторну службу України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/371-2014-%D0%BF#Text>
40. Постанова Кабінету Міністрів України № 929 від 30.11.2016 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249579316>
41. Ровенська В.В., Буркацький Ю.Ю. Аналіз сучасного стану розвитку торгівельної галузі України. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 2(56). С.145-150.
42. Собко О.М., Бойчик І.М., Крисоватий І.А. Розвиток інтелектуального капіталу та управління інноваційними проектами в торгівлі. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. №2. С.15-19.
43. Солнцева Н.В., О.С.Надворний Особливості системи управління персоналом на торговельних підприємствах. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. № 40. С.245-248.
44. Сьомкіна Т.В., Гужавіна І.В., Згурська О.М. Методологічні засади управління прибутком торговельного підприємства. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2020. №1(31). С. 107-113. URL: <file:///C:/Users/irabo/AppData/Local/Temp/2392>
45. Удянська Г. М., Чернобровкіна С.В. Власні торгові марки в роздрібній торгівлі . *Вісник Національного технічного університету «ХПІ»*. Серія «Технічний прогрес та ефективність виробництва». 2014. № 64. С.172-176. URL: <http://nbuv.gov.ua>
46. Хомів О.В. Аналіз показників фінансової стійкості роздрібних торговельних підприємств. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2011. Вип.21.13. С.332-336.
47. Юнацький М.О. Аналіз фінансового стану підприємства роздрібною торгівлі. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 18. С.226-233.